МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Татарстан МКУ «Управления образования Балтасинского районного исполнительного комитета»
МБОУ "Балтасинская СОШ"

Рассмотрено на заседании ШМО учителей татарского языка и литературы Протокол № от «28» августа 2025 г. Рук. ШМО_____/А.Ш.Аскарова/	Согласовано Заместитель директора школы по УВР _____/Э.Ф.Залялова/ « 2 8 » августа 2025 г.	Утверждено Директор школы _____Г.Ф.Гилязова Приказ № 353 от « 2 8 » августа 2025 г.

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 00C2B3201BF699D1939E6B6FB980EA699E
Владелец: Гилязова Гульчачак Фидаильевна
Действителен с 26.02.2025 до 22.05.2026

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Государственный (татарский) язык Республики Татарстан»

для обучающихся 1 классов

Принята на заседании педагогического совета
протокол № 2
от «28» августа 2025 года

Балтаси 2025

Рус телендә сөйләшүче укучыларны татар теленә өйрәтү өчен коммуникатив технология нигезендә төзелгән “Күңелле татар теле” сериясе дәреслекләре белән эшләү өчен методик кулланма. 2023 нче ел.

Методик кулланманы төзүче авторлар:
Р.З.Хәйдәрова, Г.М.Әхмәтҗәнова.

Рус телле балаларны татар сөйләменә коммуникатив технология нигезендә өйрәтү процессы цикллылыкка корылган. Цикл – сөйләм материалын диалогик, монологик, ягъни мөстәкыйль сөйләм дәрәҗәсенә (предмет нәтиҗәсе) җиткерү өчен кирәк булган үзара бәйле һәм шартлы дәресләр челтәре. Дәреслектәге материал бирелеше эзлеклелеге дә цикллылыкка корылган. Тәкъдим ителгән методик кулланманың да төп максаты – укытучыларга дәреслекләрдәге материалны үзләштерүнең дидактик эзлеклелеген бозмыйча укыту процессын оештырырга ярдәм итү.

Методик кулланмалар белән эшләгәндә түбәндәге киңәшләрне истә тоту зарур:
1. “Теманың дәреслектә бирелеше” графасындагы эчтәлек бары тик дәреслектәге эчтәлек бирелеше тәртибенә нигезләнә.

2. “Предмет нәтиҗәсе” графасындагы темалар буеча күрсәтелгән предмет нәтиҗәсен дәрес планында белем бирү максатын билгеләгәндә аеруча истә тоту мөһим.. Искәртергә кирәк, предмет нәтиҗәсе укучыларның лексиканы, грамматиканы истә калдырулары. Текст эчтәлеген аңлаулары гына түгел, ә аларны аралашу максатында куллана алулары. Дәресне йомгаклаганда, укучыларның үзләренең татарча нәрсә әйтә алуларын, ничек аралаша алуларын анализлавы шушы графа эчтәлегенә нигезләнә.

3. “ФРП эчтәлегенә тәңгәллеге” графасында дәреслек нигезендә өйрәнелгән темаларның Федераль эш программалары бүлекләрендәге тематик бүленешкә туры килеше күрсәтелеп барылды.

4. “Теманың дәреслектәге урыны” графасында, нигездә, дәреслектәге битләр, дәреслектә булмаган очракта материалны каян алу мөмкинлеге күрсәтелде.

Тематик план
1 нче сыйныф
Дәреслек авторлары: Р.З.Хәйдәрова Н.Г. Галиева

I. Мир моего «Я»: Давайте познакомимся. Я и моя семья. Здоровье.
II. Мир моих увлечений: Любимые игрушки. Спорт.
III. Мир вокруг меня: Моя школа. В магазине. Времена года (зима, лето).
IV. Моя Родина: Столицы России и Татарстана. Наш город. Наше село. Животный мир.

Грамматическая сторона речи:

– распознавание в письменном и звучащем тексте и употребление в устной и письменной речи изученных грамматических форм: имена существительные в единственном и множественном числах;
– имена существительные с аффиксами принадлежности 1, 2, 3 лица;
– вопросительные местоимения «кем?», «нәрсә?», «кая?», «кайда?», «ничә?», «ничәнче?»,
«нинди?», «нишли?»;
– имена прилагательные, обозначающие цвет; конструкция «имя прилагательное + имя

существительное» во множественном числе (яхшы укучылар); существительные в направительном и местно-временном падежах;

– количественные и порядковые числительные (1–10);
– конструкция «числительное + имя существительное» в единственном числе (биш укучы);
– личные местоимения в именительном падеже *мин, син, ул*;
– в направительном падеже миңа, сиңа, аңа;
– в притяжательном падеже минем, синең, аның;
– указательное местоимение «бу»;
– глаголы настоящего времени I, II, III лица единственного числа в утвердительной форме;
– частицы -мы / -ме, түгел; послелог «белән» с именами существительными.

Дәрес ләр номе ры	**Теманың дәреслектә бирелеше**	**Сәгать ләр саны**	**Предмет нәтиҗәсе**	**ФРП эчтәлегенә тәңгәллеге**	**Теманың дәреслект әге урыны**
Давайте познакомимся. – 12 сәгать					
1-2	Әйдәгез танышабыз	2	Әңгәмәдәшеңнең исемен сорый, үз исемеңне әйтә белү	**I. Раздел “Мир моего “Я”**: Давайте познакомимся	4 нче бит
3-4	*Бу кем?* соравы һәм аңа җавап формасы. *Бу нәрсә?* соравы һәм аңа җавап формасы	2	*Бу кем? Бу нәрсә?* сораулары аша кирәкле информацияне ала белү		5 нче бит
5-7	*-мы/-ме* сорау кисәкчәләре. Раслау һәм кире кагу формалары	2	Ачыклый белү. Кире кага һәм раслый белү: *- Син О́лямы? - Әйе́, мин — О́ля.*		6 нчы бит
			(- Мин Оля түгел)		
8-10	*Син кайда яшисең?* Мин Татарстанда яшим. Мин шәһәрдә (авылда) яшим	3	*Син кайда яшисең?* соравын куя һәм аңа җавап бирә белү. Үзең яшәгән җирлекнең исемен әйтә белү		8-10 нчы битләр
11-12	1 дән 10 га кадәр саннар. *Сиңа ничә яшь?* соравы һәм аңа җавап формасы	2	1 дән 10 га кадәр саннарны әйтә белү. Бер-береңнең яшен сорый һәм җавап бирә белү		11-12 нче битләр
Урман дусларыбыз. – 5 сәгать					

13-14	Кыргый хайваннарның исемнәре. Исемнәрнең күплек сан формасы	2	Кыргый хайваннарның исемнәрен атый, санын әйтә белү (сан + берлек сандагы исемнәр төзелмәсе) Исемнәрнең күплек сан формасы белән таныштыру	**IV. Раздел “Моя Родина”:** Животный мир	13 нче бит
15	*Нинди?* соравы һәм аңа җавап формасы	1	Хайваннарның кайда яшәгәнен әйтә, аларны сурәтли белү (*сыйфат + исем* төзелмәсе)		14 нче бит
16-17	Рус халык әкияте «Теремкәй»	2	«Теремкәй» әкиятенең эчтәлеген искә төшерү. «Теремкәй» әкиятен сәхнәләштерү		15 нче бит
Спорт бәйрәме. – 6 сәгать					
18-19	*Нишли?* соравы һәм аңа җавап формасы	2	*Нишли?* соравын куя белү. *Йөгерә, йөзә, сикерә оча* фигыльләрен хәзерге заман 3 нче зат берлек сан формасында әйтә белү	**II. Раздел “Мир моих увлечений”**: Спортивные игры	16 нчы бит
20-21	Минем яраткан уенчыкларым. Сузык авазлар	2	Уенчык исемнәрен әйтә белү. Татар телендә сузык авазларны калынлыкта һәм нечкәлектә аера белү	**II. Раздел “Мир моих увлечений”**: Любимые игрушки	17 нче бит
22	*Син нишлисең?* соравы һәм аңа җавап формасы	1	Нинди уенчыклар белән уйнаганыңны әйтә белү		18 нче бит
23	Командалар бирәбез	1	*Тор, утыр, бас, йөз, сикер*		19 нчы бит
			фигыльләрен 2 нче зат берлек сан боерык фигыль формасында әйтә белү		
Мәктәптә. – 6 сәгать					
24-26	Уку-язу әсбапларының исемнәре. Уку-язу әсбапларының саны, төсе, барлыгы, юклыгы	2	Уку-язу әсбапларының исемен, санын, төсен, барлыгын, юклыгын әйтә белү	**III. Раздел “Мир вокруг меня”**: Моя школа	20 нче бит

27-29	*Кайда?* соравы һәм аңа җавап формасы. Уку-язу әсбапларының кирәклеге, урыны, сорап алу	2	Уку-язу әсбапларының кирәклеген әйтә, үзеңә сорап ала, иптәшеңә тәкъдим итә, кайда икәнен әйтә белү		21-22 нче битләр
Йорт хайваннары һәм кошлары. – 8 сәгать					
30	Йорт хайваннары һәм кошлары	1	Йорт хайваннарының һәм кошларының исемнәрен әйтә, саный белү. *Яши* фигылен III затта куллану. *Кайда?* соравына җавап бирә белү күнекмәләрен камилләштерү	**IV. Раздел “Моя Родина”:** Животный мир	23-24 нче битләр
31	*Кая?* соравы һәм аңа җавап формасы	1	*Кая?* соравын үзләштерү һәм, аңа җавап буларак, исемнәрнең юнәлеш килеше формасы белән таныштыру		23-24 нче битләр
32	*Кайдан?* соравы һәм аңа җавап формасы	1	Кайдан? соравын үзләштерү һәм, аңа җавап буларак, исемнәрнең чыгыш килеше формасы белән таныштыру		25 нче бит
33-34	*Кая? кайда? кайдан?* сорауларына җавап бирү	2	*Кая? кайда? кайдан?* сорауларына җавап бирә белүне камилләштерү		23-26 нчы битләр
35	Яшелчә, җиләк-җимеш исемнәре	1	Яшелчә, җиләк-җимеш исемнәрен әйтә, аларны сорап ала белү		29-30 нчы битләр
36-37	Рус халык әкияте «Шалкан». «Шалкан» әкиятен сәхнәләштерү	2	«Шалкан» әкиятенең эчтәлеге белән таныштыру. Әкиятне сәхнәләштерү		29-30 нчы битләр
Кыш җитте. – 6 сәгать					
38-39	Кыш билгеләре	2	Кыш билгеләрен әйтә, кышкы уенга чакыра, көн нинди булуын сорый белү	**III. Раздел “Мир вокруг меня”**: Времена года	32 нче бит

40-41	Кышкы уеннар	2	*Чана, чаңгы, тимераяк* сүзләрен әйтә белү. Бу предметларның барлыгын, юклыгын әйтә, аларны сорап ала белү. Чанада, чаңгыда шуганыңны сорый, әйтә белү.		33 нче бит
42-43	Яңа ел бәйрәме. *Кая? кайда? кайдан?* сорауларына җавап бирү	2	Бәйрәмгә барганыңны, бәйрәмдә нишләгәнеңне әйтә белү. *Кая? кайда? кайдан?* сорауларына җавап бирә белүне камилләштерү		34-35 нче битләр
Сәламәт бул! – 4 сәгать					
44-45	Тән әгъзалары исемнәре	2	Тән әгъзалары исемнәрен әйтә белү	**I. Раздел “Мир моего “Я”**: Здоровье	38 нче бит
46-47	Кай җирең авырта?	2	Кай җирең авыртканын сорый, әйтә белү		39 нчы бит
Безнең гаилә. – 6 сәгать					
48-50	Безнең гаилә. Г.Тукай. “Безнең гаилә” шигыре	3	Гаилә әгъзаларының исемнәрен атый, үз гаиләң турында сөйли белү. “Безнең гаилә” шигырен сәнгатьле укый белү	**I. Раздел “Мир моего “Я”**: Я и моя семья	40-41 нче битләр
51-53	Татар халык ашлары	3	Татар халык ашларының исемнәрен әйтә, нинди ризыклар яратканыңны әйтә белү		42-43 нче битләр
Кибеттә. - 5 сәгать					
54-55	Ашамлыклар кибетендә	2	Азык-төлек исемнәрен әйтә белү. Кибеттә сатып ала белү	**III. Раздел “Мир вокруг меня”**: В магазине	44 нче бит
56-58	Киемнәр кибетендә	3	Кием исемнәрен, барлыгын-юклыгын, нинди икәнен әйтә белү. Кибеттә сатып ала белү. Исемнәрнең I, II зат берлек санда тартым формасын сөйләмдә куллануны камилләштерү		45-46 нчы битләр
Шәһәрдә, авылда. – 5 сәгать					

59-61	Россия һәм Татарстан шәһәрләре. Безнең шәһәр	3	Россия, Татарстан шәһәрләре исемнәрен дөрес әйтә белү. Исемнәрне юнәлеш, чыгыш, урын-вакыт килешендә куллану күнекмәләрен камилләштерү. Нинди транспортта барганыңны әйтә белү	**IV. Раздел “Моя Родина”:** Наш город. Наше село	47-48 нче битләр
62-63	Авылда	3	Авылны сурәтли белү. Исемнәрне юнәлеш, чыгыш, урын-вакыт килешендә куллану күнекмәләрен камилләштерү.		49 нчы бит
Җәй җитә. – 3 сәгать					
64-66	Күңелле җәй. Габдулла Тукай «Бала белән күбәләк»	3	Җәй билгеләрен әйтә, уенга чакыра, көн нинди булуын әйтә белү. “Бала белән күбәләк” шигырен сәнгатьле укый белү	**III. Раздел “Мир вокруг меня”:** Времена года	50-53 нче битләр